

**Újjáépítés az árvíz
sújtotta Nyikó-völgyben**

Újjáépítés az árvíz sújtotta Nyikó-völgyben

Részvételen alapuló segédesz-
közök az erdélyi közösségek
fejlődésében

Richard Ford
Gál Éva
Eileen Higgins
Sztranyiczki Zsófia
Vég Edith
Zoltán Magda
Barta Edit

Köszönetnyilvánítás

A szervező csapat sok barátnak és kollégának köszöni e projekt kivitelezésében nyújtott segítségét. Köszönettel tartozunk Szombatfalvi József esperesnek és Szabó László lelkésznek, valamint a Nyikó menti árvízkárosultak megsegítésére létrehozott Segélyező Bizottságnak, hiszen a kezdetekben velük vettük fel a kapcsolatot. A bizottság hősie munkája példaértékű lehet azoknak, akik hasonló árvízkarok helyreállításában szorgoskodnak, és hatékony, meggondolt és megfontolt munkát szeretnének végezni. Ugyanakkor megköszönjük Siménfalva polgármesterének, Péter Zoltánnak és Gyula András alpolgármesternek a felbecsülhetetlen segítségét. Útmutatásuk, az adatok gyűjtésében nyújtott segítségük a felmérési-értékelési folyamat sikeres elindítását eredményezte. Különböző személyek és szervezetek segítették munkánkat: Csáki Rozália és Orbán Árpád a Civitas Alapítványtól, illetve Potozky László a Környezetvédelmi Alapítványtól. Mindkét szervezet munkatársai már korábban is részt vettek árvízkarok helyreállításában, tudásukkal, tapasztalataikkal segítették munkánkat. Hajdó Csaba, a székelyszentmihályi Sentega cég igazgatója is nagy segítségünkre volt: a rendelkezésünkre bocsátott egy irodát, ahol dolgozhattunk, és sok hasznos információval is szolgált a közösség életéről és szükségleteiről. Tódor Csaba lelkész, az UUTT (Unitárius Univerzalista Testvéregyházközségi Tanács) közösségfejlesztő programjának erdélyi vezetője megtette a szükséges előkészületeket, találkozott a helyi vezetőkkel, információkat gyűjtött és elszállásolásunkról gondoskodott.

Aktív és lelkes közreműködőink eredményes, fontos és hatékony munkát végeztek. Hálás köszönet mindannyiuknak, név szerint Sztranyiczki Zsófiának, Vég Edithnek, Zoltán Magdának, és az új csapattagunknak, Gál Évának.

Végezetül pedig, köszönetnyilvánításunk nem volna teljes, ha nem említenénk meg a bencédi és székelyszentmihályi embereket. Befogadtak, elszállásoltak, elláttak minden földi jóval, előkészítették az iskolát, a találkozók helyszínét, meleget biztosítottak nekünk három nagyon hideg este is, gyalogoltak hóban és fagyban, csak hogy részt vehessenek a beszélgetéseken. Ők voltak a háromnapos műhelybeszélgetések legfontosabb alanyai. És egyben ők végzik majd az akciótervek gyakorlatba ültetésének az oroszlánrészét. Utoljára, de nem utolsósorban köszönet illeti a helyi Unitárius Egyházat és az Erdélyi Unitárius Egyházat.

Unitárius Univerzalista Testvéregyházközségi Tanács felmérést végző csapata
2006. márciusa

Háttérinformáció

Az árvíz

2005. augusztus 23-án, a Nyikó menti falvak hatalmas, mindent elsöprő árvíznek estek áldozatul. A hirtelen jött árvíz elmosta az egész völgyet, házakat, istállókat, a teljes állatállományt, a szénaboglyákat, de a télire való tüzifát is. A víz elvitte a terményt és a falu összes mezőgazdasági gépét is. Több száz ház megrongálódott vagy teljesen tönkrement. Utak és hidak tűntek el a föld felszínéről vagy váltak használhatatlanná. Közigazgatási épületek, műhelyek és templomok omlottak össze. A falu lakóinak közel egyharmadát érintette az árvíz. A természeti katasztrófa sajnos három emberéletet is követelt. Kettő a saját házában rekedt, miközben azt elöntötte a víz; a harmadik személy, egy 4 éves kislány a család autójába szorult és a hatalmas víz 4 kilométeren keresztül magával sodorta.

A völgyben az árvíz 14 falut érintett. Ennek ellenére azok a helybeliek, akik nem szenvedtek kárt, rögtön befogadták otthonaikba a fedél nélkül maradt embertársaikat. Az árvízt követő napon a falu lakói már közösen próbálták helyreállítani a megrongálódott épületeket, újjászervezni életüket. Megalapították a helyi vezetők, egyházi képviselők, a Dávid Ferenc Ifjúsági Unitárius Egylet fiataljaiból és más önkéntesekből álló Segélyező Bizottságot. A segélyszervezet adományokat gyűjtött, megoldotta az adományok tárolását, és egy olyan rendszert alakított ki, amely méltányosan osztotta el az ide érkező segélyeket.

Az összefogás lehetővé tette, hogy a lakók az árvíz utáni hónapokban kellő segítséghez jussanak. A falu vezetői és lakói reménykedve nézhetnek a jövőbe. Nem meglepő, hogy sokféle jövőkép létezik, illetve több elképzelés is van afelől, hogy milyen lépéseket kell megtenni ahhoz, hogy a falvak sebezhetőségét egy elkövetkező árvíz esetén csökkentsék. Egyik elképzelés, hogy külső segítséget kérve, szakember vezetésével készítsenek egy olyan tervet, amely megvédheti a falvak lakóit egy újabb áradástól. A másik opció közösségi részvételen alapuló eljárásokat foganatosít, amely segíti a közösséget közmegegyezésre jutni egy újjászervezési terv elkészítésében és a legfontosabb projektek kivitelezésében.

A közösségek

A Nyikó mente egyike Erdély legfestőibb vidékének. Dimbes-dombos táj, csodálatos hegyvonulatokkal, örökzöld legelőkkel, termékeny gyümölcsöskertekkel, dombtetőre épített templomokkal. Ez a vidék hatalmas csapást szenvedett az árvíz alkalmával. A Nyikó mente két faluja, Bencéd és Székelyszentmihály más irányból próbálta megoldani az árvíz okozta károk helyreállítását és önkéntesekből álló csapatot hívott segítségül. Szerepük az volt, hogy a helyi lakosokkal egyetemben egy közösségi újjáépítési-újjászervezési tervet dolgozzanak ki.

Székelyszentmihály 400 lakosú, földműveléssel foglalkozó falu, lakóinak megélhetését a saját állatállománya, gyümölcsöskertje és földje biztosítja. Jövedelmének 50%-a a tej eladásából származik. Az utóbbi években kisebb vállalkozások megjelenése formálja át a falu arculatát. Egy holland cég légszákgyártó üzemet hozott létre a faluban. Több mint 80 munkást foglalkoztat, idestova két éve, és a világ különböző kikötőibe szállítja áruit. Egy másik, helyi érdekeltségű cég 10 embernek biztosít munkahelyet a faluban, antennákat és egyéb kommunikációs felszereléseket gyárt. Ezek az üzemek nagyon jól működnek, megfelelnek az ökológiai elvárásoknak, és megélhetést

biztosítanak az ott dolgozóknak. Egy harmadik, helyi érdekeltségű építkezési vállalat 30 munkást foglalkoztat.

Bencéd körülbelül fele akkora, mint Székelyszentmihály, földekkkel, egy pár újonnan épített házzal. Nagyobb része dombon terül el, így az árvíz nem érintette a falut annyira, mint Székelyszentmihályt. Ez a két falu az újjáépítési, újjászervezési felmérés-értékelés helyszíne.

A folyamat

Több mint húsz éven át, fejlesztéssel és tervezéssel foglalkozó ügynökségek szerte a világon olyan segédeszközöket hoztak létre, melynek segítségével a helyi közösségek maguk lehetnek fejlődésük elsődleges tervezői. Míg ezen eljárási eszközök gyakorlatba ültetése még újdonságnak számít, bizonyos eljárások nagyon régiek. Az egyik feladat például abból állott, hogy a falu lakói készítsék el falujuk vázlattérképét. E feladat célja részben az volt, hogy segítsen a helybelieknek olyan dolgot létrehozni, amiről nagyon sok információjuk, tudomásuk van. A másik cél és talán a fontosabbik az, hogy a térkép alapul szolgálhasson a további, szükségletekre vonatkozó beszélgetések során. A térkép közös kidolgozása olyan keretet alapoz meg, amely a továbbiakban elősegíti közösségi szükségletek azonosítását és rangsorolását. A felmérési-értékelési folyamat egyéb eszközöket is foganatosít, de nem mindegyiket használtuk a bencédi és a székelyszentmihályi felmérésben: idősíkokat, trendeket, névnapi naptárakat, évszakos naptárakat, intézmények analíziseit, családi interjúkat, rangsorolásokat és közösségi akciótterveket. Ezek az eszközök tapasztalt moderátorok kezében hozzásegíthetik a közösséget, hogy rendszerezze ismereteit, mozgósítsa erőforrásait és közös megegyezésen alapuló, fejlődését elősegítő akcióttervet dolgozzon ki. Egy olyan tervvel felfegyverkezve, melyet a közösség egésze támogat, erőt ad a helyi vezetőknek ahhoz, hogy tárgyalást folytathassanak kívülálló partnerekkel (kormányzervekkel és civilszervezetekkel) külső erőforrások mozgósítására. A közösségi részvételen alapuló eljárás képezte az Unitárius Univerzalista Testvéregyházközségi Tanács az Erdélyi Unitárius Egyházzal karöltve szervezett felmérést-értékelést e két Nyikó menti közösségben.

Végső következtetések

Mindhárom este igen magas létszámban jelentek meg a közösség tagjai, mintegy 30–40-en. A résztvevők Székelyszentmihályról és Bencédéről érkeztek. Habár az első este a nők száma igen alacsony volt, ez a következő két estén számottevően megnőtt.

A falu vázlattérképe jól szemléltette, hogy a Székelyszentmihályt ért károk jóval jelentősebbek voltak a bencédiééhez képest. A térkép bemutatása után következő beszélgetéskor kiderült, hogy bizonyos területek infrastrukturális és rehabilitációs fejlesztéseket igényelnek.

Az intézmények analízise hasonló intézményeket jelölt meg mindkét közösségben. A templom, az iskola és a kulturális intézmények fontossága elsőrendű volt. Mindemellett a feladat során fény derült arra, hogy ezen intézmények között az elmúlt időszakban csekély együttműködés valósult meg. Ezen intézmények függetlenül működtek egymástól, illetve egyéb kisebb intézményektől, mindkét közösségben. Ezzel ellentétben, az árvíz utáni károk helyreállításakor a közösségek összefogtak, az árvíz okozta szükségállapotnak tulajdoníthatóan hatékonyan és sikeresen együttműködtek.

A térképkészítés és az intézmények analízise két fontos újjászervezési-újjaépítési prioritásra világított rá: (1) alapvető infrastrukturális szükségletek hiánya mindkét közösségben és (2) a kis közösséget érintő, helyi jellegű szükségletek. Az infrastrukturális igények között szerepeltek: a víz- és szennyvízhálózat kiépítése, az egészségügyi helyzet, a gázvezetékek javítása, valamint az utak rendbetétele. Közösségközpontú igények: új papilak építése Bencéden, sportlétesítmények, a tejbegyűjtő központ renoválása Székelyszentmihályon, a tűzoltóság újjászervezése és a gyümölcsös rendbetétele mindkét faluban. Ezen szükségletek páronkénti összehasonlítása mindkét közösségben nézeteltérések nélkül, harmonikusan együttműködve zajlott. A kialakult prioritási sorrenddel mindkét közösség egyetértett. A rangsorolt szükségletek listái (l. 14–15. oldal) közösségi akció- és újjászervezési tervekkel alakultak (l. 20–21. oldal). A kihívás, mely a közösségek előtt áll: a legfontosabb terveket gyakorlatba ültetni a közeljövőben, majd a kevésbé fontosabbaknak is nekilátni.

A háromnapos megbeszélések különböző dolgokra világítottak rá:

- **Intézmények.** A két közösség jelenlegi intézményei csakis az önellátó mezőgazdasági termelés fenntartására vannak berendezkedve, amelyek nagyon jól működtek a múltban. A Nyikó menti települések átmeneti állapotban vannak piacorientáltabb gazdaság felé, ezért a víz- és szennyvízhálózat kérdésének megoldása alapvető szükséglet. Ez a beruházás nem valósítható meg pusztán önerőből, hosszú távú tervezést és jelentős támogatást igényel a kormány részéről, és más egyéb szervezetektől. Az infrastrukturális szükségletek hiányának a felismerése a helyi intézmények számára egy újabb kihívást jelentett: kormánysszervekkel szorosan együttműködő szervezetekké kell válniuk és pályázatok megírásával is foglalkozniuk. Az új szükségletek nagyszabású átszervezést követelnek a közösségek néhány kulcsfontosságú intézményeiben.
- **Vezetőség.** az intézmények újjá- és átszervezésében kreatív, előrelátó vezetőkre, vezetőségre van szükség. Minden kétséget kizáróan vannak ilyen emberek a két közösségben. De szükség lenne ugyanakkor valamilyen szintű vezetőképzésre (tanfolyamra), ahol a résztvevők bizonyos készségeket sajátíthatnak el: szerződések megkötését, kérések és pályázatok megírását, projektek kivitelezését és csoportos döntéshozatalt.
- **Fizikai infrastruktúra.** A jelenlegi infrastruktúra nem felel meg a remélhetőleg 2007-ben bekövetkező EU-s csatlakozás után hatályba lépő normáknak. A tejfeldolgozásra vonatkozó normák és előírások jó példák erre. Az új akcióterv gyakorlatba ültetése nagyon jó lehetőség lesz arra, hogy az emberek megtanulják, megtapasztalják azokat a feltételeket, melyekhez hamarosan fel kell nőniük ahhoz, hogy aktív szereplői legyenek a jövőbeni piacgazdaságnak.
- **Gazdasági infrastruktúra.** A közösségnek sikerült néhány olyan kisvállalkozást a térségbe vonzani, melyek nagyon jól működnek. Ez egy rendkívüli megvalósítás e kis falvak részéről, és példa arra, hogy ezen közösségeknek lehetőségük van olyan vállalkozásokat idecsalogatni, amelyek biztos munkahelyet és megfelelő megélhetést biztosíthatnak a falubelieknek. Ezáltal megnagyobbodna az esély, hogy a fiatalok ne hagyják el szülőfalujukat és megőrizték azokat a hagyományokat, amik eddig is az erősségei voltak e közösségeknek.

Adatok

Vázlatterképek

Helybeli vezetőkkel és csoportokkal való megbeszélés és esettanulmányok/segédfüzetek kiosztása után megkezdtek az értékelést. Első este 35 falubeli vett részt a műhelybeszélgetéseken, mindkét faluból. Szemmel láthatóan jóval kevesebb nő volt, mint férfi. Miután a moderátorok észrevételezték és bátorították a számottevőbb női részvételt, számuk az elkövetkező két nap megnövekedett.

A vázlatterképek elkészítése hamar ment, így a beszélgetések is rögtön elkezdődtek. A kiscsoportok egy óra leforgása alatt 6 különböző térképet készítettek (a hat később kettőbe összegződött). A térképkészítési eljárás különböző dolgokra világított rá:

- Bencédet érintette a legkevésbé az árvíz.
- Székelyszentmihály központját viszont súlyosan megrongálta az árvíz, így több vállalkozásban, lakóházban és bevételi forrásban (mező, kertek) okozott jelentős károkat.
- A helyreállítási munkálatok a kormány, valamint a hadsereg, egyházak, és

magánvállalkozók segítségével hamar megkezdődtek, amit a Nyikó menti Segélyező Bizottság irányított.

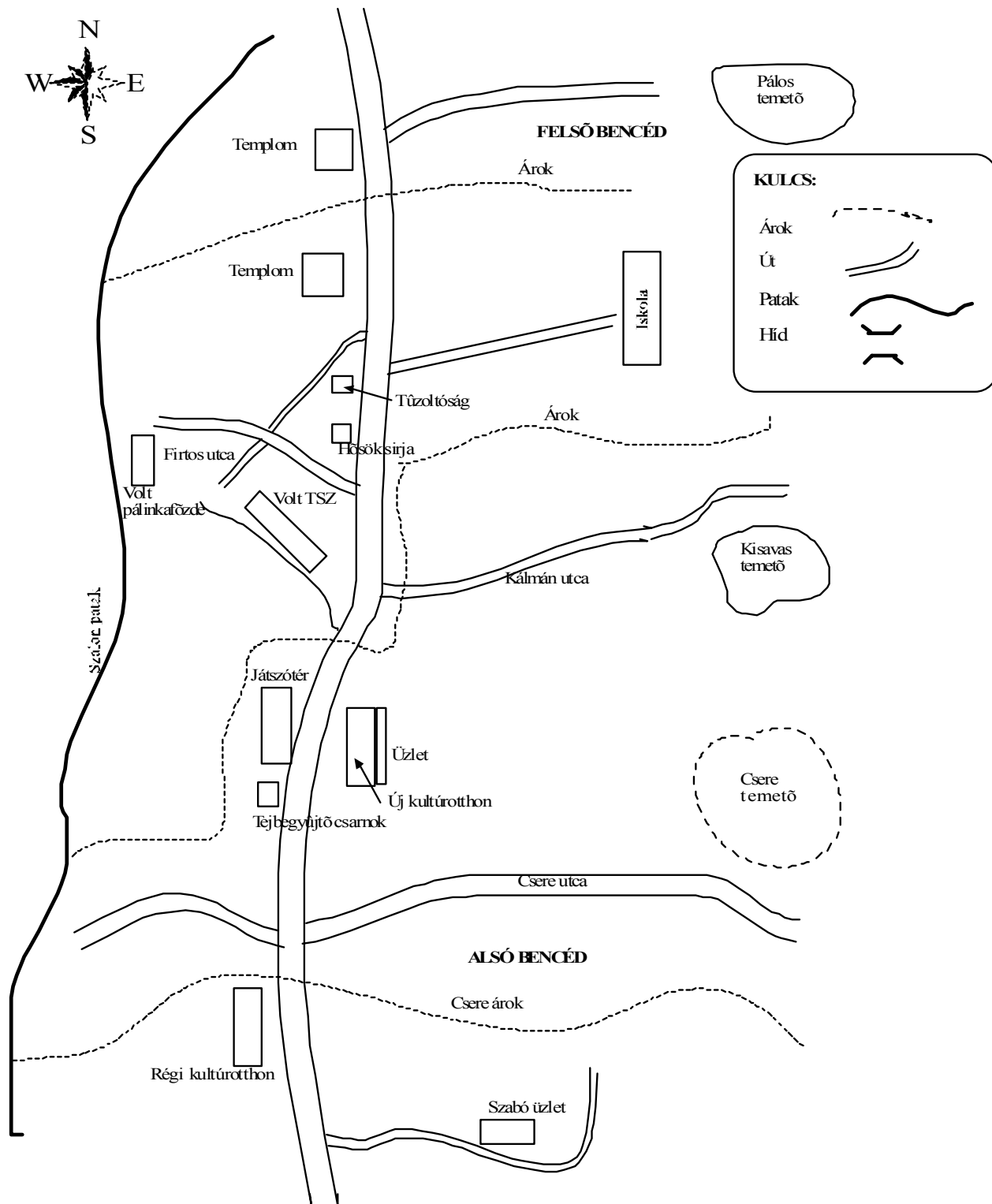
- A bizottság felállította a prioritásokat: a vízellátás helyreállítása, a csatornahálózat feljavítása, alapélelmiszerek behozatala, élelmiszerek és építőanyagok méltányos kiosztása jegyek/utalványok alapján, lakóházak helyreállítása.
- 2006 márciusáig a sürgős helyreállítási munkálatok befejeződtek, elkezdődhetek a nagyobb tervek kivitelezései: hosszú távú, a gazdaság helyreállítását célzó lépések kidolgozása, az intézmények helyreállítása, újjászervezése, és nem utolsósorban mérnöki munkálatok elkezdése egy esetleges újabb árvíz megelőzése érdekében. A közösség egyet értett ezekkel a stratégiákkal, amint az a vázlatterkép elkészítésekor is kiderült.

Nyilvánvaló volt, hogy a térkép elkészítése segítette az újjáépítési-újjászervezési szükségletek azonosításában.

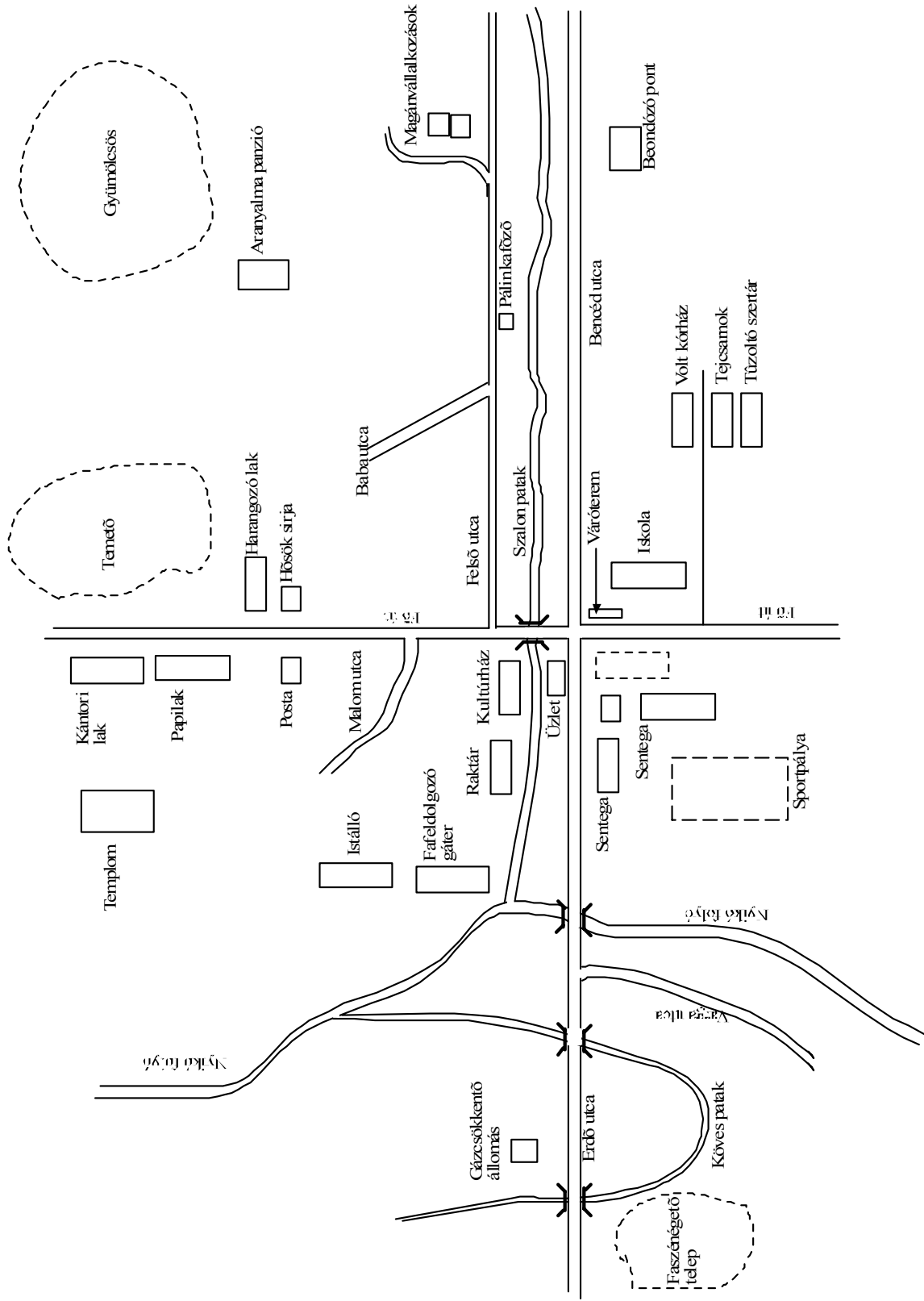

Helybeliek a vázlatterkép készítése közben

Bencéd vázlattérképe

Székelyszentmihály vázlatterképe

Intézmények elemzése

Az intézmények elemzése, amelyre szintén az első este került sor, hatékonyabbnak bizonyult a vázlattérképek készítésénél. A két csoport elemzése hasonlított egymásra. Mindkét közösség életében három intézmény játszik fontos szerepet: az egyház, az iskola és a kulturális egyesületek. Ennek ellenére ezen intézmények közötti együttműködés csekély, a közös tevékenységek elenyészők. Sőt, az egyéb intézmények (a sportegyesület, az üzleti jellegű csoportosulások, a tejbegyűjtő központ, a tűzoltóság) és a három központi intézmény között sem volt igazi kapcsolat. A táblázatok elkészítésekor és a beszélgetések során kiderült, hogy a két falu lakói nem dolgoztak soha együtt problémáik megoldása érdekében, sem a közösségen belül, sem a két közösség között. Az árvíz utáni kimagaslóan sikeres összefogás kivételt képezett. Nem derült ki, hogy ezen önálló intézmények (iskola, egyház, kulturális egyesületek) a kommunista rendszer kényszerítette szoros együttműködés ellenreakciójaként váltak túlzottan önállóvá, és működnek jelenleg is

külön, vagy azért, mert így szokták meg az évszázadok alatt és ez az együttműködési forma vált természetessé. Annak ellenére, hogy az árvíz hatalmas károkat, szenvedést, nélkülözést, és esetleg különféle egészségügyi problémákat okozott, az emberek összefogtak helyreállítani, újjászervezni a közösségi életet. Az összefogás, együttműködés tapasztalatai elhangzottak a soron következő estéken, és reméljük foganatja és fontos része lesz majd a közösségi akciótervekben kidolgozott infrastruktúra kiépítésében is.

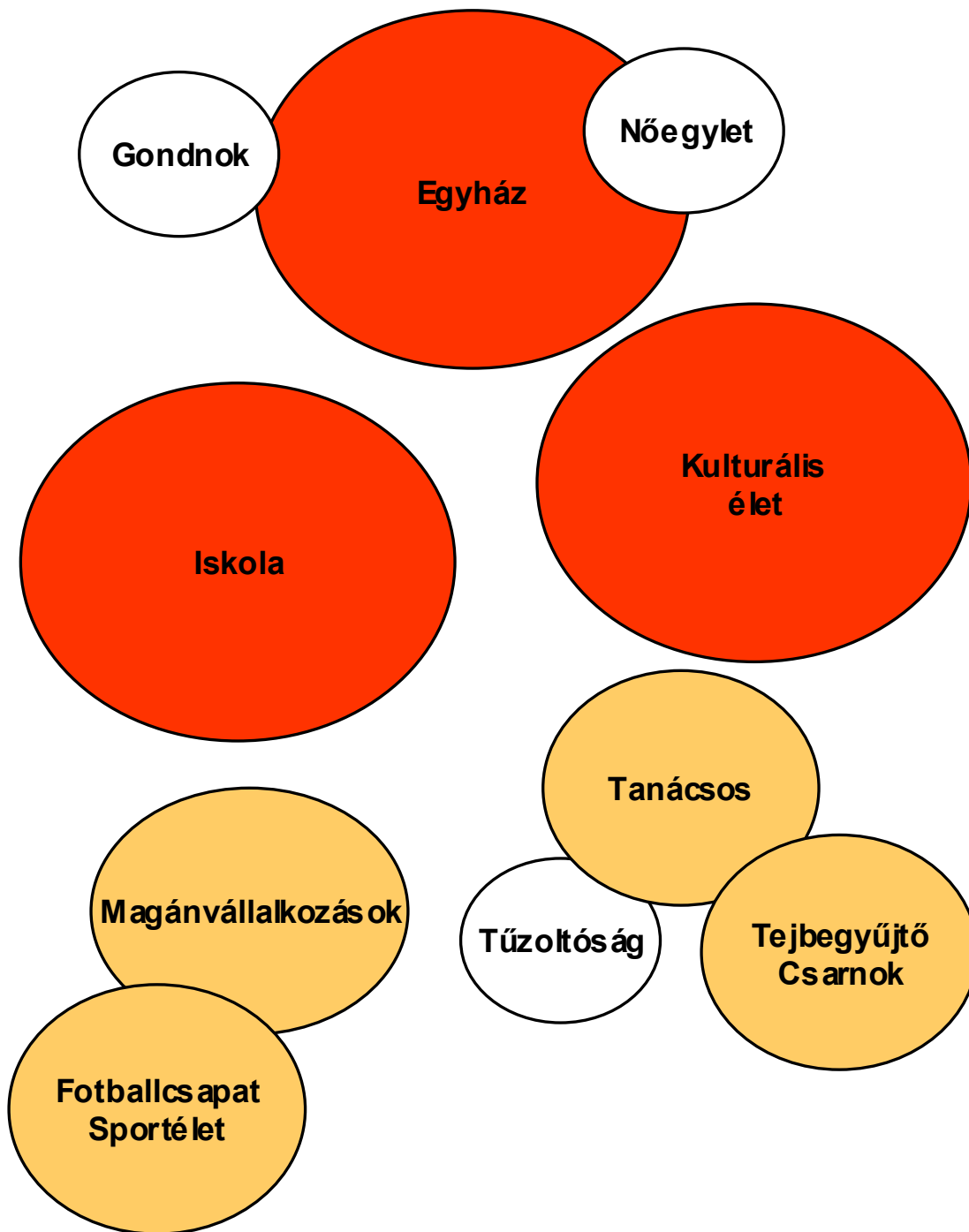
A következő két ábrán levő körök nagysága az intézmények fontosságát jelöli. Az egymást átfedő körök az intézmények közti szoros együttműködésre utalnak. A körök elkülönülése az intézmények közötti szakadékot, az együttműködés hiányát jelöli.

Egy helyi vezető bemutatja a vázlattérképet és az intézmények elemzését a teljes csoportnak

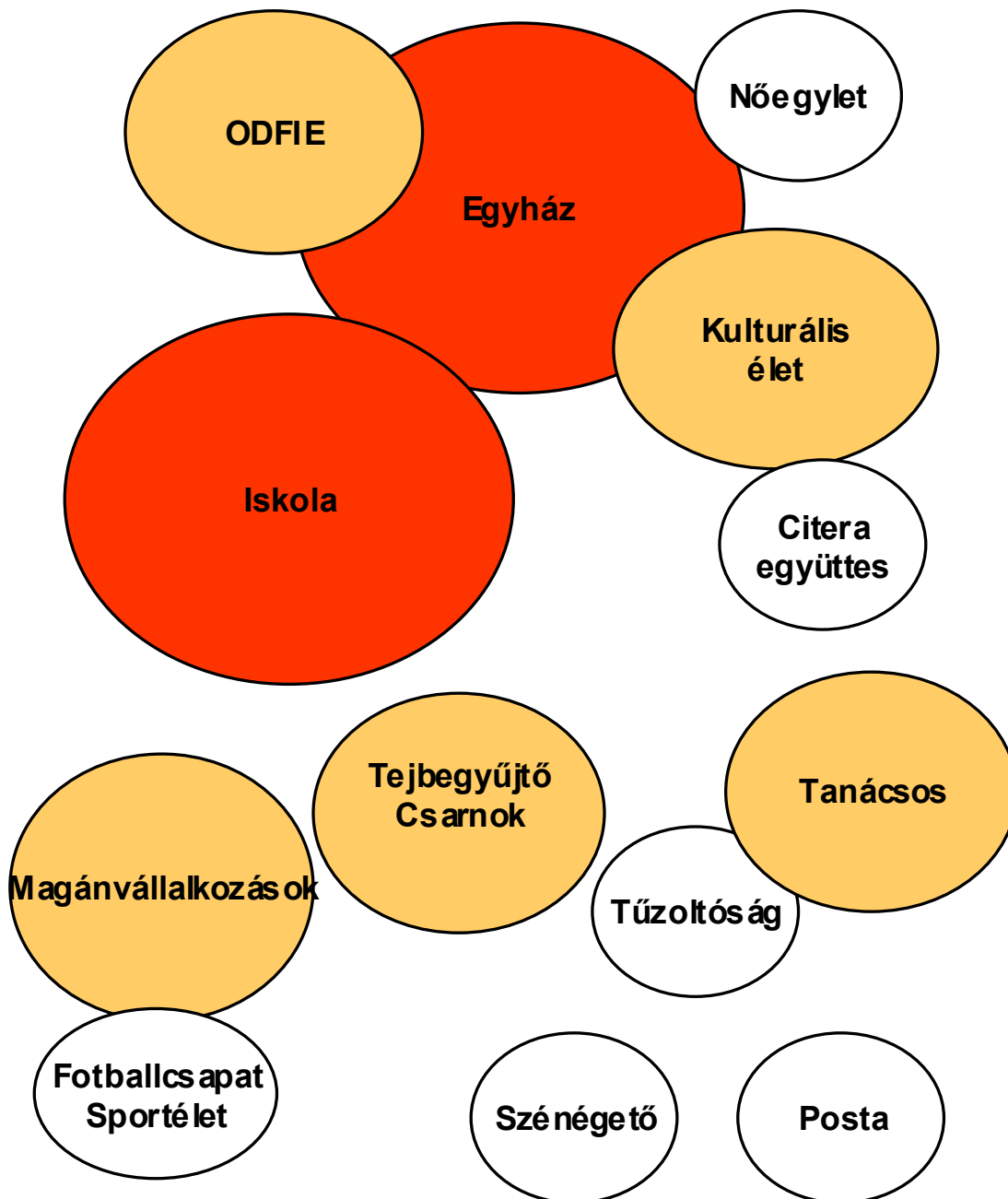
Bencéd

Intézmények elemzése

Székelyszentmihály

Intézmények elemzése

Rangsorolatlan szükségletek

A két előző feladat eredményeként a két közösségnek sikerült több fontosabb szükségletet is beazonosítani. A második este, a moderátorok és az egybegyűltek közötti, mintegy félórás beszélgetés során kialakult a szükségletek bővebb listája. A következő két lista a közösség által megjelölt rangsorolatlan szükségletek listája. Ezek képezik majd a következő feladat, a páros összehasonlítás alapját.

Székelyszentmihály

- Egészségügy
- Tűzoltóság
- Ravatalozó
- Iskola
- Kántori lak
- Utak
- Árvízkárosultak segítése
- Szénégetés
- Mezőgazdasági társulás
- Gyümölcsös
- Sportélet fellendítése
- Kultúrház
- Víz/szennyvíz
- Gázvezetés
- Központ felújítása
- Tejcsarnok

Bencéd

- Tűzoltóság
- Papilak
- Gáz bekötése
- Iskola
- Ravatalozó
- Utak
- Kultúrház
- Közösségi intézmények
- Víz/szennyvíz
- Internet/telefon
- Gyümölcsös

Páros összehasonlítás

A páros összehasonlítás a legkritikusabb feladat a felmérési-értékelési folyamat során. Három célt is szolgál: először is, a közösséget felruházza azzal, hogy csoportokban találkozzanak és megvitassák az azonosított szükségleteket, egy időben egy pár szükségletre összpontosítva. E beszélgetés alkalmával, ahol mindenki esélyt kap a felszólalásra, és ahol a másik meghallgatása a fő cél, lehetőség adódik bizonyos szükségletek megvitatására, szembeállítására. Másodszor, mivel nincs szavazás, csakis a közös nevező megtalálása a cél, ezen eszköz segítségével a közösség képes lesz saját erőből kidolgozni, létrehozni, és a magáénak tudni a végső listát, a problémák fontossági sorrendjét. És harmadszor, a beszélgetés alatt felmerülő problémák felkészítik a közösséget a következő feladatra, a problémaelemzésre.

A rangsorolatlan szükségletek listája (előző oldal) sok esetben egybeesett, a két falu hasonló problémákat azonosított. Ennek ellenére, a térképek elkészítése és az intézmények elemzése alatti beszélgetésekből kiderült, hogy jelentős eltérések vannak a két

falu között és jobb lenne, ha a két falu lakói külön rangsorolják problémáikat, szükségleteiket.

Az eredmények a következő két ábrán láthatóak. A két falu három legfontosabb szükséglete jelentősen eltér egymástól. Székelyszentmihály lakói sok éven keresztül elégedetlenek voltak, mivel a helyi orvosi rendelőt kormányrendelet által felszámolták, áthelyezték egy másik faluba. Úgy érezték, hogy elérhetetlenebbé vált számukra a helyi egészségügyi ellátás, és ezt sokszorosan az árvíz után is megtapasztalták.

Másfelől, a bencédiek azért elégedetlenek, mert templomuk évek óta üresen áll, nincs saját papilakjuk, így egy lelkész sem vállalta a szolgálatot. A falvak különböző múltja különböző prioritási sorrendhez vezetett. Habár a vízhálózat kiépítése és a közegészségügy javítása kiemelt fontosságú mindegyik közösségben, a két lista eltérő fontossági sorrendet tükröz. Ezek a különbözőségek adták az alapot a következő feladat elvégzéséhez, a problémaelemzéshez.

Bencéd

Páros összehasonlítás a fontosabb szükségletek azonosítására

Szükséglet	T	PL	GB	I	R	U	K	KI	V	IT	GY	Előford.	Helyezés
Tűzoltóság		PL	GB	I	T	U	K	T	V	IT	T	3	8
Papilak			PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	10	1
Gáz bekötése				I	GB	U	K	GB	V	IT	GB	4	7
Iskola					I	I	K	I	V	IT	I	6	5
Ravatalozó						U	K	KI	V	IT	R	1	10
Utak							K	U	V	IT	U	5	6
Kultúrház								K	V	IT	K	7	4
Közösségi intézmények									V	IT	KI	2	9
Víz/szennyvíz										V	V	9	2
Internet/telefon											IT	8	3
Gyümölcsös												0	11

Rangsorolt igények

1. Papilak	4. Kultúrház	7. Gáz bekötése	10. Ravatalozó
2. Víz/szennyvíz	5. Iskola	8. Tűzoltóság	11. Gyümölcsös
3. Internet/telefon	6. Utak	9. Közösségi intézmények	

Székelyszentmihály

Páros összehasonlítás a fontosabb szükségletek azonosítására

Szükséglet	EÜ	T	R	I	KL	U	ÁS	SZ	MT	GY	SÉ	K	VSZ	GV	KF	TCS	Előford.	Helyezés
Egészségügy		EÜ	EÜ	EÜ	EÜ	EÜ	EÜ	EÜ	EÜ	EÜ	EÜ	EÜ	EÜ	EÜ	EÜ	EÜ	15	1
Tűzoltóság			R	I	KL	U	T	T	MT	T	SÉ	K	VSZ	GV	KF	TCS	3	12
Ravatalozó				R	KL	R	R	R	R	R	SÉ	K	VSZ	GV	R	TCS	8	8
Iskola					KL	I	I	I	I	I	I	I	I/VSZ	I	I	TCS	10.5	5
Kántori lak						KL	KL	KL	KL	KL	KL	K	VSZ	KL	KL	TCS	11	4
Utak							U	U	U	U	SÉ	K	VSZ	GV	KF	TCS	5	11
Árvízkarosultak segítése							ÁS	ÁS	ÁS	ÁS	SÉ	K	VSZ	GV	KF	TCS	3	12
Szénégetés									MT	SZ	SÉ	K	VSZ	GV	KF	TCS	1	15
Mezőgazdasági társulás										MT	SÉ	K	VSZ	GV	KF	TCS	3	12
Gyümölcsös											SÉ	K	VSZ	GV	KF	TCS	0	16
Sportélet fellendítése												K	VSZ	GV	SE/KF	TCS	7.5	9
Kultúrház													VSZ	GV	K	TCS	10	6
Vízszennyvíz														VSZ	VSZ	TCS	12.5	3
Gázvezetés															GV	TCS	10	6
Központ felújítása																TCS	6.5	10
Tejcsarnok																	14	2

Rangsorolt igények

1. Egészségügy	5. Iskola	9. Sportélet fellendítése	12. Mezőgazdasági társulás
2. Tejcsarnok	6. Kultúrház	10. Központ felújítása	12. Tűzoltóság
3. Víz/szennyvíz	6. Gázvezetés	11. Utak	15. Szénégetés
4. Kántori lak	8. Ravatalozó	12. Árvízkarosultak segítése	16. Gyümölcsös

Problémaelemzés

Amint mindkét közösség rangsorolta legfontosabb szükségleteit, sor került a problémák elemzésére, megbeszélni, miért is váltak problémákká. Ez idő alatt egyre nőtt az érdeklődés a felmérési-értékelési folyamat iránt, és egyre több ember jött el a találkozókra. Szombat este negyvenre gyarapodott az egybegyültek száma, köztük kb. egy tucat nő.

A bencédiak számára a parókia hiánya nem függött össze az árvízzel. De mivel a közösség már szembe találta magát krízishelyzettel, rájöttek, hogy ismereteiket, tapasztalataikat más területeken, más szükséges feladatok megoldásában is alkalmazni tudják. Nyilvánvaló volt, hogy egyes helybeliek a papilak szükségességén már nagyon régóta gondolkodnak. Ráadásul külső partnerek segítségének a bevonására is gondoltak, amit a problémaelemzésben is feltüntettek.

Hasonló helyzettel küzd Székelyszentmihály is: az egészségügyi ellátás hiánya vált a legfontosabb szükségletté a páros összehasonlítás során. A közösség egyetértett ennek elsőrendű fontosságával és próbált válaszni keresni arra, hogy miért állt elő és hogyan lehetne javítani a jelenlegi helyzeten. A további két szükséglet elemzésekor viszont más

problémák merültek fel: a víz- és szennyvízhálózat megoldása és a tejbegyűjtő központ feljavítása már több technikai információt, ismeretet és kormányzervekkel való kapcsolatfelvételt igényel. Erre vonatkozóan kevésbé meggyőző válaszok születtek, részben a tapasztalathiánynak tulajdoníthatóan.

E két feladat végén egyértelművé vált, hogy a kisebb méretű szükségletek – mint az egészségügyi rendelő nyitva tartásának megváltoztatása, a régi kórházépület felújítása, a papilak felépítése – olyan dolgok, amikhez a helybeliek nem igényelnének jelentősebb külső segítséget. A másik két fontos szükséglet teljesen új jellegű és nagy kihívás a falubeliek számára. Ugyanakkor, ha a már megtapasztaltak szerint járnának el, ahogy azt az árvízkarok helyreállításakor is tették, akkor meg kell tanulniuk egy pár olyan új módszert, eljárást amelyek munkájukban segítségükre lehetnek. A beszélgetések alapján létrejött akciótervek ezekre az új kihívásokra tapintanak rá. A konkrét tervek az esettanulmány utolsó részében szerepelnek, feltüntetik a tervek megvalósításához szükséges újfajta képzettséget és jártasságot.

Problémaelemzésre készülő

Bencéd

Problémaelemzés: Papilak (Paphiány)

OKOK	ELŐZETES MEGOLDÁSOK	LEHETŐSÉGEK	INTÉZMÉNYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Sosem volt pap és papilak • Önállóadás igénye • Tanult emberek hiánya • Pénzhiány a papilak megépítésére 	<ul style="list-style-type: none"> • Templomtorny építése • Harangvásárlás • A telek megvan a papilak megépítéséhez • Ideiglenes lakás míg elkészül az új papilak 	<ul style="list-style-type: none"> • Közmunka • Faanyag: egyházi erdő • A faluból elvándoroltak segítsége • Magánvállalkozók segítsége 	<ul style="list-style-type: none"> • Falu közössége • Egyház • Magánvállalkozók • Helyi Tanács

Problémaelemzés: Víz/Szennyvíz

OKOK	ELŐZETES MEGOLDÁSOK	LEHETŐSÉGEK	INTÉZMÉNYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Nem volt kanalizálás • A meglévő vízvezeték elavulása • Pénzhiány • A megszerzés hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> • A volt TSZ által kiépített vízhálózat 	<ul style="list-style-type: none"> • Vízforrások megléte • Pályázatok megírása 	<ul style="list-style-type: none"> • Helyi Tanács

Problémaelemzés: Internet/Telefon

OKOK	ELŐZETES MEGOLDÁSOK	LEHETŐSÉGEK	INTÉZMÉNYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Telefonközpont gyengesége • Antenna hiánya • Pályázás hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> • Kérések benyújtása a telefontársasághoz 	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázatok • Teleház-építés • Új kérések beadása a telefontársasághoz 	<ul style="list-style-type: none"> • Helyi Tanács • Személyes kérések

Székelyszentmihály

Problémaelemzés: Egészségügy

OKOK	ELŐZETES MEGOLDÁSOK	LEHETŐSÉGEK	INTÉZMÉNYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Siménfalván orvosi rendelőt létesítettek és itt megszünt a kórház (oda helyezték át az orvosi központot) • Nincs megfelelő helyiség a rendelőnek • Orvoshiány, nincsenek ápolók 	<ul style="list-style-type: none"> • Hetente kétszer rendelés (20 évvel ezelőtt), de megszünt • A körorvos 14 falut szolgál, nincs ideje, sem lehetősége 	<ul style="list-style-type: none"> • A régi kórházi épület felújítása • Helyi önkormányzat (a 7 falu különválása) • Pályázatok • Aláírásgyűjtés a népszavazás kiírásához 	<ul style="list-style-type: none"> • Kérvényezni a Helyi Tanácshoz

Problémaelemzés: Tejcsarnok

OKOK	ELŐZETES MEGOLDÁSOK	LEHETŐSÉGEK	INTÉZMÉNYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Az épület jelenlegi állapota nem felel meg az EU-s követelményeknek 	<ul style="list-style-type: none"> • Nekifogtak az épület felújításához 	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázatok megírása és beadása 	<ul style="list-style-type: none"> • Helyi Önkormányzat • Uniós pénzalapok

Problémaelemzés: Víz- és szennyvízhálózat

OKOK	ELŐZETES MEGOLDÁSOK	LEHETŐSÉGEK	INTÉZMÉNYEK
<ul style="list-style-type: none"> • A falu saját vízforrással (kutakkal) rendelkezik, ezért eddig fel sem merült a probléma 	<p>-----</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázatok megírása és beadása 	<ul style="list-style-type: none"> • Helyi Önkormányzat • Uniós pénzalapok

Akciótervek

Mire a csoport ismét találkozott, hogy kidolgozza az akcióterveket, már ismerték az eljárás folyamatát és a különböző elemzések módozatait is. De még mindig voltak nézeteltérések és véleménykülönbségek, főképp a bencédiak körében. A legfontosabb szükséglet elemzése során mindkét csoport egyetértett, hogyan lépjenek tovább. De amint a nagyobb horderejű problémákra került a sor, a frusztráció egyre nőtt. Egy páran úgy gondolták, hogy a víz- és csatornarendszer problémája túl nagy elgondolás ahhoz, hogy egy kis falu megbirkózzon vele. Ez, egyesek szerint, akkora projekt, amit csakis a kormány tud megoldani. Mások úgy gondolták, hogy a kormány csak akkor fog közbelépni, segíteni, ha az ügy érdekében ők maguk teszik meg az első lépéseket: ha egyetértenének azokban a lépésekben, amiket ők maguk kell először megtenniük – ugyanúgy, mint az egészségügyi ellátás és a papilak helyreállítása ügyében is – könnyebben hívhatják fel a kormány figyelmét.

A beszélgetés sokszor igen emelkedett

hangulatban folyt és a feszültség tapinthatóvá vált. De a moderátorok folytatták munkájukat és lassan fény derült arra, hogy a közösségnek több információra van szüksége különböző kormányzervektől ahhoz, hogy megtudják hogyan is kezelhetőek ezek a problémák, hogyan lehet őket megoldani.

Egyes vezetők kifejtették, hogy több olyan pénzalap állhat rendelkezésükre, melyekre pályázhatnak; egy civilszervezetnél dolgozó férfi elmondta, hogy több alkalommal ezek a pénzalapok azért nem kerültek kiosztásra, mert sok falusi közösség egész egyszerűen nem tudta hogyan kell, hogyan lehet ezekre pályázni. Ugyanakkor hozzátette, hogy ha a közösség konkrétan tudja mire szeretné költeni a megpályázott pénzösszeget, illetve hogyan kell egy pályázatot megírni, nagy esély van rá, hogy sikerüljön azt meg is nyerni. Következtetésként elmondta, hogy tudja, pályázni nem könnyű dolog, de a legfontosabb a kitartás, kitartás, kitartás. Vannak pénzalapok és lehetőségek, csak kell tudni élni is velük.

Bencéd

Cselekvési akcióterv: papilak (paphiány)

JAVASOLT TEVÉKENYSÉG	SZÜKSÉGLETEK (MUNKA, ANYAGOK, PÉNZ)	KI CSELEKSZIK? KI ELLENŐRZI?	MIKOR?	MUTATÓK
<ul style="list-style-type: none"> a keblitanács gyűlésén tárgyalják meg közyűlés az ideiglenes papilakként szolgáló iskolaépületet javítsák meg kérvényt benyújtani a Püspöki Hivatalhoz (saját lelkészt kérm) 	<ul style="list-style-type: none"> közmunka az egyházi erdő értékesítése pénzalap biztosítása (egyháztagnok adománya, testvéregyházi segítség) 	<ul style="list-style-type: none"> a közösség helyi vállalkozók a helyi tanács az anyaegyházköztség segítése a keblitanács ellenőri 	2006. áprilisa	

Cselekvési akcióterv: Víz- és szennyvízhálózat

JAVASOLT TEVÉKENYSÉG	SZÜKSÉGLETEK (MUNKA, ANYAGOK, PÉNZ)	KI CSELEKSZIK? KI ELLENŐRZI?	MIKOR?	MUTATÓK
<ul style="list-style-type: none"> pályázat megírása és beadása a Megyei Tanácshoz 	<ul style="list-style-type: none"> kérvény beadása a helyi tanács részéről 	<ul style="list-style-type: none"> a helyi tanács a helyi tanácsos 	a legközelebbi tanácsgyűlésen	

Cselekvési akcióterv: Internet/Telefon

JAVASOLT TEVÉKENYSÉG	SZÜKSÉGLETEK (MUNKA, ANYAGOK, PÉNZ)	KI CSELEKSZIK? KI ELLENŐRZI?	MIKOR?	MUTATÓK
<ul style="list-style-type: none"> terv elindítása teleház létesítésére, pályázatok személyes kérvények beadása (telefonosgallatás igénylésére) helyi internethálózat kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> kérvény beadása a helyi tanács részéről műszaki szükségletek 	<ul style="list-style-type: none"> a helyi tanácsos akinek saját számítógépe van Benczédi Levente megbízott 	2006. áprilisa	

Székelyszentmihály

Újjászervezési terv: Egészségügy

JAVASOLT TEVÉKENYSÉG	SZÜKSÉGLETEK (MUNKA, ANYAGOK, PÉNZ)	KI CSELEKSZIK? KI ELLENŰRZI?	MIKOR?	MUTATÓK
<ul style="list-style-type: none"> Gyűlést szervezni és megbeszélni a 7 falu különváltását helyi önkormányzat létrehozása céljából 	---	<ul style="list-style-type: none"> András Gyula Pap Sándor Varga Béla 	2006. március 31.	

Újjászervezési terv: Tejcsarnok/Víz- és szennyvízhálózat

JAVASOLT TEVÉKENYSÉG	SZÜKSÉGLETEK (MUNKA, ANYAGOK, PÉNZ)	KI CSELEKSZIK? KI ELLENŰRZI?	MIKOR?	MUTATÓK
<ul style="list-style-type: none"> Tanácsot kérni egy udvarhelyi ügyvédől jogi kérdésekben Információgyűjtés 	<ul style="list-style-type: none"> A meglévő alapítvány statútumának a módosítása 	<ul style="list-style-type: none"> Pap Jenő Ifj. Pap Mózes Tarcsafalvi Zoltán <p><u>Ellenőrizi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Duca Miklós András Gyula 	2006. március 15.	
<ul style="list-style-type: none"> Felvenni a kapcsolatot pályázattervezőkkel 		<ul style="list-style-type: none"> Pap Jenő Horváth Endre Pap Sándor András Gyula Duca Miklós 	2006. március 31.	